

KESKKONNASEADUSTIKU ÜLDOSA SEADUS

Eelnõu – 01.07.10

KESKKONNASEADUSTIKU ÜLDOSA SEADUS	1
1. peatükk	4
ÜLDSÄTTED	4
1. jagu	4
Seaduse eesmärk ja kohaldamisala.....	4
§ 1. Seaduse eesmärk	4
§ 2. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine	4
2. jagu	4
Mõisted.....	4
§ 3. Keskkonnahäiring.....	4
§ 4. Keskkonnarisk	5
§ 5. Keskkonnaoht.....	5
§ 6. Käitis ja käitaja.....	5
§ 7. Heide, heite piirväärtus, keskkonnakvaliteedi piirväärtus, saastamine ja saastus.....	5
2. peatükk	5
KESKKONNAKAITSE PÕHIMÕTTED JA PÕHIKOHUSTUSED	5
1. jagu	5
Keskkonnakaitse põhimõtted	5
§ 8. Keskkonna kõrgetasemelise ja tervikliku kaitse põhimõte	5
§ 9. Lõimimispõhimõte	6
§ 10. Vältimispõhimõte	6
§ 11. Ettevaatuspõhimõte	6
§ 12. Keskkonna kasutamisega seotud kulude kandmine	6
§ 13. Loodusvarade säästliku kasutamise põhimõte	6
2. jagu	6
Keskkonnakaitse põhikohustused	6
§ 14. Hoolsuskohustus.....	6
§ 15. Kohustus olla teavitatud tegevuse tagajärgedest	7
3. peatükk	7
KÄITAJA KOHUSTUSED	7
§ 16. Kohustus vältida keskkonnaohtu ja rakendada ettevaatusmeetmeid.....	7
§ 17. Kohustus kasutada toorainet, loodusvarasid ja energiat säästlikult	7
§ 18. Käitise asukoha valik	7
§ 19. Keskkonnakaitsealane väljaõpe käitises.....	7
§ 20. Teatamiskohustus	8
§ 21. Keskkonnakaitse nõuded käitise tegevuse lõpetamisel	8
§ 22. Kohustuste rakendamine	8
4. peatükk	8

KESKKONNAALASED ÕIGUSED.....	8
1. jagu.....	8
Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale ning keskkonnaalased menetluslikud õigused.....	8
§ 23. Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale.....	8
§ 24. Õigus keskkonnateavet küsida.....	8
§ 25. Õigus saada keskkonnateavet keskkonnaohu ilmnemisel.....	9
§ 26. Keskkonnateabe kogumine, säilitamine ja avalikustamine.....	10
§ 27. Veebilehel ülevaate avalikustamine keskkonnateabest ja teabele juurdepääsu korraldusest.....	10
§ 28. Õigus osaleda olulise keskkonnamõjuga otsuse tegemisel.....	11
§ 29. Õigus osaleda keskkonnaalaste õiguse üldaktide väljatöötamisel.....	11
§ 30. Juurdepääs õiguskaitsese keskkonnaasjades.....	11
§ 31. Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon.....	12
2. jagu.....	12
Õigus kasutada võõrast maatükki ja veekogu.....	12
§ 32. Võõral maatükil viibimine.....	12
§ 33. Võõral maatükil asuva tee või raja kasutamine.....	12
§ 34. Marjade, seente, mahalangenud okste ja muude sellesarnaste loodussaaduste korjamine võõral maatükil.....	13
§ 35. Lühiajaline telkimine või muu püsivam peatumine võõral maatükil.....	13
§ 36. Võõral maatükil lõkketegemise keeld.....	13
§ 37. Veekogu avalik kasutamine.....	13
§ 38. Kallasrada.....	14
§ 39. Kallasraja sulgemine ja sellest möödapääsu võimaldamine.....	14
5. peatükk.....	15
LOAMENETLUS.....	15
§ 40. Keskkonnakaitseload.....	15
§ 41. Keskkonnaluba.....	16
§ 42. Keskkonnaloa taotlus.....	16
§ 43. Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus.....	17
§ 44. Avatud menetluse läbiviimine.....	17
§ 45. Menetlusosaliste kaasamine avatud menetluse mittekohaldamisel.....	17
§ 46. Keskkonnaloa andmise menetlusest ilmselt puudutatud isikute teavitamine avatud menetluse korral.....	17
§ 47. Keskkonnaloa andmise menetlusest avalikkuse teavitamine avatud menetluse korral.....	18
§ 48. Keskkonnaloa eelnõu ja taotluse avalik väljapanek avatud menetluse läbiviimisel.....	19
§ 49. Keskkonnaloa andmise otsustamise tähtaeg.....	19
§ 50. Keskkonnaloa taotluste ühine läbivaatamine.....	19
§ 51. Keskkonnaloa andmiseks olulise asjaolu tuvastamine enne loa andmist.....	20
§ 52. Keskkonnaloa andmisest keeldumine.....	20
§ 53. Keskkonnaloa sisu.....	21
§ 54. Heitkoguse määramine.....	21
§ 55. Keskkonnaloa andmine detailplaneeringu kohustuse korral.....	21
§ 56. Keskkonnaloa osaline andmine.....	21
§ 57. Keskkonnaloa andmine enne loa tingimuste lõplikku määramist.....	22

§ 58. Keskkonnaloa teatavastegemine	23
§ 59. Keskkonnaloa muutmine.....	23
§ 60. Keskkonnaloas loa omaja andmete muutmine	24
§ 61. Keskkonnaloa kehtivuse peatamine	24
§ 62. Keskkonnaloa kehtetuks tunnistamine	25
6. peatükk	25
SEADUSE KEHTESTAMINE	25
§ 63. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kehtestamine	25

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

1. jagu
Seaduse eesmärk ja kohaldamisala

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on tagada:

- 1) keskkonnahäiringute vähendamine võimalikult suures ulatuses, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu, vara ja kultuuripärandit;
- 2) säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond praegusele põlvele ja tulevastele põlvetele;
- 3) loodusliku mitmekesisuse säilimine ja kaitse;
- 4) keskkonna hea seisund;
- 5) keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine.

§ 2. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

2. jagu
Mõisted

§ 3. Keskkonnahäiring

(1) Keskkonnahäiring on inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule, varale või kultuuripärandile. Keskkonnahäiring on ka ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või on arvulise normiga reguleerimata.

(2) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, eeldatakse olulise keskkonnahäiringu tekkimist:

- 1) käesoleva seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud keskkonnakvaliteedi piirväärtuse ületamisel;
- 2) käesoleva seaduse § 7 lõikes 5 sätestatud saastuse põhjustamisel;
- 3) keskkonnakahju põhjustamisel [viide keskkonnaseadustiku eriosale];
- 4) olulise keskkonnamõju põhjustamisel [viide keskkonnaseadustiku eriosale];
- 5) olulise ebasoodsa mõju tekitamisel Euroopa Liidu Natura 2000 (edaspidi *Natura*) võrgustiku alale.

§ 4. Keskkonnarisk

Keskkonnarisk on vähendamist vajava keskkonnahäiringu tekkimise võimalikkus.

§ 5. Keskkonnaoht

Keskkonnaoht on olulise keskkonnahäiringu tekkimise piisav tõenäosus.

§ 6. Käitis ja käitaja

(1) Käitis on paikne või liikuv tehniline üksus, milles toimub tootmistegevus või tootmisega võrdsustatav, tootmisega otseselt liituv ja sellega tehnilist seost omav tegevus, millega kaasneb saastamine või saastus.

(2) Käitaja on isik, kes käitab või valdab käitist, kontrollib selle tööd ja vastutab keskkonnanõuete täitmise eest.

§ 7. Heide, heite piirväärtus, keskkonnakvaliteedi piirväärtus, saastamine ja saastus

(1) Heide on õhku, vette või pinnasesse otseselt või kaudselt väljutatav aine, organism, energia, kiirgus, vibratsioon, soojus, valgus, lõhn või müra.

(2) Heite piirväärtus on heidet iseloomustava näitaja suhtes väljendatud heite mass, hulk, kontsentratsioon või tase, mida kindlaksmääratud ajavahemikus või ajavahemikes ei tohi ületada või mille piiresse tuleb jääda.

(3) Keskkonnakvaliteedi piirväärtus on keskkonna keemilisele, füüsilisele või bioloogilisele näitajale kehtestatud piirväärtus, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada.

(4) Saastamine on heite väljutamine nii, et see põhjustab keskkonnaohtu või keskkonnariski.

(5) Saastus on saastamisest põhjustatud oluline ebasoodne muutus õhu, vee või pinnase kvaliteedis.

2. peatükk

KESKKONNAKAITSE PÕHIMÕTTED JA PÕHIKOHUSTUSED

1. jagu

Keskkonnakaitse põhimõtted

§ 8. Keskkonna kõrgetasemelise ja tervikliku kaitse põhimõte

Meetmed keskkonna kaitsmisel peavad tagama kõrgetasemelise kaitse, seejuures tuleb tagada keskkonna terviklik kaitse ja arvestada keskkonnamõju võimalikku ülekandumist ühelt keskkonnaelemendilt teisele.

§ 9. Lõimimispõhimõte

Keskkonnakaitse kõrget taset tagavad kaalutlused peavad olema arvesse võetud kõikide eluvaldkondade arengu suunamisel, et tagada säästev areng.

§ 10. Vältimispõhimõte

Keskkonnaohtu tuleb vältida. Keskkonnaohtu või olulist keskkonnahäiringut tuleb taluda, kui tegevus on vajalik ülekaaluka huvi tagamiseks, puudub mõistlik alternatiiv ja keskkonnaohtu või olulise keskkonnahäiringu vähendamiseks on võetud vajalikud meetmed.

§ 11. Ettevaatuspõhimõte

(1) Keskkonnariske tuleb kohaste ettevaatusmeetmete võtmisega võimalikult suurel määral vähendada.

(2) Keskkonnariskiga tegevuste suhtes otsuste tegemisel selgitatakse välja nende tegevuste mõju keskkonnale. Seaduses sätestatud juhtudel ja korras tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamise menetlus.

§ 12. Keskkonna kasutamisega seotud kulude kandmine

(1) Keskkonnahäiringu, -ohtu, -riski või -kahju hindamise, vältimise, vähendamise või heastamisega seotud kulud kannab nende põhjustaja, kui seadusest ei tulene teisiti.

(2) Keskkonnakasutus on tasuline seaduses sätestatud juhtudel. Keskkonna kui rahvusliku rikkuse kasutuse eest makstakse tasu, mille suurus määratakse käesolevas jaos sätestatud keskkonnakaitse põhimõtete alusel ning mille kasutamise sihtotstarve on käesoleva seaduse §-s 1 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasaaitamine.

§ 13. Loodusvarade säästliku kasutamise põhimõte

Taastuvaid ja taastumatuid looduvarasid tuleb kasutada säästlikult, arvestades nende looduslikku täienemist ja varude jätkumist võimalikult pikaks ajaks. Seaduses sätestatud juhul kehtestatakse taastuva või taastumatu loodusvara kasutusmäärad.

2. jagu

Keskkonnakaitse põhikohustused

§ 14. Hoolsuskohustus

Igaüks peab rakendama meetmeid oma tegevuse või tegevusetusega põhjustatava keskkonnahäiringu vähendamiseks niivõrd, kui võrd seda on mõistlik eeldada.

§ 15. Kohustus olla teavitatud tegevuse tagajärgedest

Igaüks peab enne sellise tegevuse alustamist, mis põhjustab keskkonnoahu, omandama mõistlikus ulatuses teadmisi, mis tegevuse laadi ja ulatust arvesse võttes on vajalikud keskkonnoahu vältimiseks.

3. peatükk KÄITAJA KOHUSTUSED

§ 16. Kohustus vältida keskkonnoahu ja rakendada ettevaatusmeetmeid

(1) Käitaja on kohustatud rakendama vajalikke meetmeid keskkonnoahu vältimiseks ja kohaseid ettevaatusmeetmeid keskkonnoariski vähendamiseks.

(2) Käitaja peab enne sellise tegevuse alustamist, millega kaasneb keskkonnoaht või keskkonnoarisk, omandama teadmised, mis tegevuse laadi ja ulatust arvesse võttes on vajalikud keskkonnoahu vältimiseks või ettevaatusmeetmete rakendamiseks.

(3) Käitaja peab vältima niisuguste ainete, segude või organismide kasutamist, millega kaasneb keskkonnoarisk, kui neid on võimalik asendada ainete, segude või organismidega, millega kaasneb väiksem keskkonnoarisk.

§ 17. Kohustus kasutada toorainet, loodusvarasid ja energiat säästlikult

Käitaja peab kasutama toorainet, loodusvarasid ja energiat säästlikult ning kaaluma võimalust eelistada taastuvaid energiaallikaid.

§ 18. Käitise asukoha valik

(1) Isik, kes kavandab käitise püstitamist, peab selle asukoha valikul lähtuma eesmärgist vähendada võimalikult suures ulatuses keskkonnoahäiringuid, eelkõige arvestades ala tundlikkust kavandatava tegevuse suhtes, kaugust elamupiirkonnast ning senist ja võimalikku sihtotstarvet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kriteeriume võetakse arvesse ka käitise tegevuse laiendamisel või muul viisil ümberkujundamisel.

§ 19. Keskkonnoakaitsealane väljaõpe käitises

Käitaja peab põhjendatud ulatuses tagama käitises tegutsevate isikute keskkonnoakaitsealase väljaõppe.

§ 20. Teatamiskohustus

Käitisest lähtuvast olulisest keskkonnahäiringust teatab käitaja Keskkonnainspeksioonile või seaduses sätestatud juhul muule asutusele viivitamata.

§ 21. Keskkonnakaitse nõuded käitise tegevuse lõpetamisel

Käitaja peab käitise tegevuse lõpetamisel ja selle järel tagama, et ei teki olulisi keskkonnahäiringuid.

§ 22. Kohustuste rakendamine

Käesolevas jaos sätestatud kohustusi tuleb rakendada niivõrd, kui võrd seda saab mõistlikult eeldada.

4. peatükk KESKKONNAALASED ÕIGUSED

1. jagu

Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale ning keskkonnavalased menetluslikud õigused

§23. Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale

- (1) Igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus.
- (2) Oluline puutumus on isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaldamisel loetakse mõjutatud keskkonnaks või loodusvaraks ka tõenäoliselt mõjutatud keskkond või loodusvara.
- (4) Hinnates keskkonna vastavust tervise- ja heaoluvajadustele, võetakse arvesse teiste isikute õigusi, avalikke huve ja piirkonna eripära. Keskkonna mittevastavust tervise- ja heaoluvajadustele eeldatakse, kui on ületatud keskkonnakvaliteedi piirväärtust.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õiguse tagamiseks on õigus nõuda haldusorganilt keskkonna säästmist ning mõistlike meetmete võtmist, et tagada keskkonna vastavus tervise- ja heaoluvajadustele.

§ 24. Õigus keskkonnateavet küsida

(1) Igaühel on õigus küsida keskkonnaalast avalikku teavet (edaspidi *keskkonnateave*), esitades selgitustaotluse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel või teabenõude avaliku teabe seaduse, arhiiviseaduse või muu seaduse alusel.

(2) Keskkonnateave on kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis olev teave, mis käsitleb:

1) selliste keskkonnaelementide nagu õhu, atmosfääri, vee, pinnase, maa, maastike ja looduslike alade, sealhulgas märgalade, ranna- ja merealade seisundit, looduslikku mitmekesisust ja looduse koostisosade, sealhulgas geneetiliselt muundatud organismide seisundit ning nende vastastikust toimet;

2) selliseid tegureid nagu ained, energia, müra, vilkuv valgus, vibratsioon, kiirgus või jäätmed, sealhulgas radioaktiivsed jäätmed ja heited, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad käesoleva lõike punktis 1 nimetatud keskkonnaelemente;

3) meetmeid, sealhulgas haldusmeetmeid, nagu õigusaktid, kavad, programmid, planeeringud, keskkonnakokkulepped ja tegevused, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud keskkonnaelemente ja tegureid, ning samuti selliste keskkonnaelementide kaitseks kavandatud meetmeid või tegevusi;

4) aruandeid keskkonnaalaste õigusaktide rakendamise kohta;

5) tulu ja kulu analüüsi ning muid majandusanalüüsi ja prognoose, mida kasutatakse käesoleva lõike punktis 3 nimetatud meetmete ja tegevuste raames;

6) inimeste tervist ja ohutust, sealhulgas joogivee ja toiduahela saastatust, ning inimeste elutingimusi, kultuuriväärtuste ja ehitiste olukorda sel määral, kui neid mõjutab või võib mõjutada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud keskkonnaelementide seisund või nende elementide kaudu käesoleva lõike punktides 2 ja 3 nimetatud mis tahes tegurid, meetmed või tegevused.

(3) Teabe küsija ei pea avaldama keskkonnateabe küsimise eesmärki ega muul viisil põhjendada teabe küsimist.

(4) Teabe küsija soovil selgitab teabevaldaja andmete kogumise meetodeid ning võimaldab juurdepääsu teabele proovivõtu ja analüüsi meetodite kohta.

§ 25. Õigus saada keskkonnateavet keskkonnaohu ilmnemisel

(1) Keskkonnaohu ilmnemisel, samuti looduslikest teguritest keskkonnale põhjustatud olulise ebasoodsa mõju esinemise piisava tõenäosuse ilmnemisel teavitatakse viivitamata igäihte, keda ohu realiseerumisest tekkinud oluline ebasoodne mõju võib puudutada, edastades teabe, mis võimaldab võtta mõju vältivaid või vähendavaid meetmeid. Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on teavitamiskohustus Keskkonnaministeeriumil.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave edastatakse ringhäälingu, trükiajakirjanduse või interneti vahendusel või muul asjakohasel viisil, mis tagab tõhusalt teabe jõudmise potentsiaalselt mõjutatud isikute kätte ega too kaasa ebamõistlikke kulusid.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave on juurdepääsupiiranguga, on haldusorgan iga kord kohustatud kaaluma, kas keskkonnateabe väljastamisest keeldumise huvi kaalub üles keskkonnateabe avalikustamise huvi.

(4) Kui selgub, et oht puudus või on kõrvaldatud, on ohust teavitanud haldusorgan kohustatud teavitama ohuteatega samas vormis ja mahus ohu puudumisest, kui seda nõuab isik, kelle õigusi teavitamisega kahjustati, või kui selleks on kaalukas avalik huvi.

§ 26. Keskkonnateabe kogumine, säilitamine ja avalikustamine

(1) Haldusorganid koguvad ja säilitavad oma ülesannete täitmiseks vajalikku keskkonnateavet viisil, mis tagab selle arusaadavuse, täpsuse, võrreldavuse ja ajakohasuse ning võimaldab selle tõhusat avalikustamist.

(2) Keskkonnateave avalikustatakse internetis või muul asjakohasel viisil, mis tagab avalikkuse tõhusa teavitatuse.

(3) Avalikustatav keskkonnateave hõlmab vähemalt järgmise teabe:

- 1) keskkonnaga seonduvate rahvusvaheliste lepete, Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktide elluviimise aruanded;
- 2) keskkonnaga seonduvad programmid ja kavad, sealhulgas valdkonna arengukavad ja strateegiad ning nende elluviimise aruanded;
- 3) keskkonnaseire andmed vastavalt [viide keskkonnaseadustiku eriosale];
- 4) aruanded keskkonnaseisundi kohta vastavalt [viide keskkonnaseadustiku eriosale];
- 5) keskkonnakaitseload ja muud haldusaktid, mis annavad aluse olulise keskkonnamõjuga tegevusele, ning keskkonnavalaselt halduslepingud ja vaba tahte lepingud;
- 6) keskkonnamõju hindamise aruanded, keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanded, *Natura* võrgustiku alale olulist keskkonnahäiringut põhjustada võivaid tegevusi sisaldavate kavade ja projektide hindamise aruanded, keskkonnavalaselt riskianalüüsid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel ei avalikustata juurdepääsupiiranguga teavet.

§ 27. Veebilehel ülevaate avalikustamine keskkonnateabest ja teabele juurdepääsu korraldusest

(1) Haldusorgan avalikustab oma veebilehel:

- 1) selgitava kokkuvõtte oma keskkonnavalasest ülesannetest;
- 2) selgitava kokkuvõtte enda valduses olevast keskkonnateabest;
- 3) viited teiste asjassepuutuvate haldusorganite veebilehtedele;
- 4) selgituse õiguse kohta keskkonnateavet küsida;
- 5) selgituse, kuidas võimaldatakse juurdepääs teabele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib avaldada muul veebilehel või viisil, viidates oma veebilehel kohale, kus teave avaldatakse, kui see tagab avalikkusele tõhusama juurdepääsu keskkonnateabele.

(3) Kui teabevaldajal ei ole avaliku teabe seaduse § 31 kohaselt kohustust pidada veebilehte ning tal puudub veebileht, avalikustatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teave selle

haldusorgani veebilehel, kellega teabevaldaja on halduslepingu alusel või muul põhjusel kõige rohkem seotud.

§ 28. Õigus osaleda olulise keskkonnamõjuga otsuse tegemisel

(1) Igaühel on õigus osaleda olulise keskkonnamõjuga tegevuseks loa andmise menetluses ning olulise keskkonnamõjuga tegevuse planeerimises.

(2) Avalikkust teavitatakse olulise keskkonnamõjuga otsuse tegemise menetlusest tõhususega, mis ei too kaasa ebamõistlikke kulusid, kuid mis tagab teabe jõudmise nende isikute kätte, kellel on oluline puutumus mõjutatud keskkonnaga.

(3) Avalikkus kaasatakse olulise keskkonnamõjuga otsuste tegemisse tõhusalt ja varajases etapis enne lõplike lahenduste väljavalimist.

(4) Avalikkuse kaasamisel peab menetlustähtaja pikkus olema selline, mis asja mahukust ja keerukust arvestades võimaldab avalikkusel tõhusalt osaleda, sealhulgas peab menetlustähtaeg võimaldama piisavat ettevalmistusaega.

(5) Asjas tähtsust omavad materjalid peavad olema avalikkusele lihtsalt juurdepääsetavad internetis või muul viisil.

§ 29. Õigus osaleda keskkonnaalaste õiguse üldaktide väljatöötamisel

(1) Riigikantselei ja ministeeriumid avaldavad oma veebilehel asjakohast teavet selle kohta, milliseid keskkonda oluliselt mõjutavaid määrus- ja seaduseelnõusid nad kavatsevad koostada, tehes teatavaks koostamise kavatsuse, ajakava, eelnõu koostamise käigus planeeritavad uuringud, vastutavad isikud, koostamises osalemise võimalused, küsimused, milles oodatakse avalikkuse seisukohti, ja konsultatsioonide tulemused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib avaldada muul veebilehel või viisil, viidates oma veebilehel kohale, kus teave avaldatakse, kui see aitab avalikkusel tõhusamalt jälgida eelnõude väljatöötamist ning avalikkust tõhusamalt kaasata.

§ 30. Juurdepääs õiguskaitsele keskkonnaasjades

(1) Isik, kelle õigust on rikutud, sealhulgas õigust tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, võib esitada vaide haldusorganile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

(2) Kui keskkonnaorganisatsioon vaidlustab haldusakti või sooritatud toimingut halduskohtumenetluse seadustikus või haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, eeldatakse, et tema huvi on põhjendatud või et tema õigusi on rikutud, kui vaidlustatud haldusakt või toiming on seotud organisatsiooni keskkonnakaitseliste eesmärkide või senise keskkonnakaitselise tegevusvaldkonnaga.

§ 31. Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon

(1) Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon (edaspidi *keskkonnaorganisatsioon*) käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) mittetulundusühing ja sihtasutus, kelle põhikirjaline eesmärk on keskkonnakaitse ning kes oma tegevusega edendab keskkonnakaitset;
- 2) juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus, kes liikmete kirjaliku kokkuleppe alusel edendab keskkonnakaitset ja esindab olulise osa kohalike elanike seisukohti.

(2) Keskkonnakaitse edendamiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses loetakse ka keskkonnaelementide kaitset inimese tervise ja heaolu eesmärgil, samuti looduse ja loodusliku kultuuripärandi uurimist ja tutvustamist.

(3) Keskkonnakaitse edendamise hindamisel tuleb arvesse võtta ühenduse võimet oma põhikirjalisi eesmärke ellu viia, arvestades ühenduse senist tegevust, selle puudumise korral aga organisatsioonilist ülesehitust, liikmete arvu ja liikmeks saamise põhikirjalisi eeldusi.

2. jagu

Õigus kasutada võõrast maatükki ja veekogu

§ 32. Võõral maatükil viibimine

(1) Teise isiku omandis oleval maatükil (edaspidi *võõras maatükk*) võib viibida üksnes omaniku loal.

(2) Luba viibida võõral maatükil, välja arvatud õuemaal, eeldatakse olevat, kui omanik ei ole maatükki piiranud või tähistanud viisil, millest ilmneb tahe piirata võõraste viibimist maatükil, või kui tahe piirata viibimist ei ilmne muudest asjaoludest.

(3) Võõral maatükil viibides tuleb järgida seaduses sätestatud piiranguid ja maatüki omaniku õiguspäraseid nõudeid ning võimalikult suures ulatuses vähendada keskkonnahäiringute teket, sealhulgas jälgede jätmist loodusesse.

(4) Võõral maatükil viibides tuleb arvestada maatüki omaniku huve, eelkõige vältida omandi kahjustamist ja kodurahu häirimist.

(5) Riik või kohaliku omavalitsuse üksus võib piirata enda omandis oleval maatükil viibimist, kui see on vajalik avalikes huvides või kolmandate isikute, sealhulgas maakasutajate huvide kaitseks.

§ 33. Võõral maatükil asuva tee ja raja kasutamine

(1) Avalikult kasutatavaid teid ja erateid võib kasutada igatiüks teeseaduses ning muudes seadustes sätestatud ulatuses.

(2) Teid, mis ei ole rajatised, (edaspidi *rada*) võib kasutada jalgsi, jalgrattaga või muul sellesarnasel viisil liikumiseks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Omanik ei või keelata eratee ega raja kasutamist jalgsi, jalgrattaga ega muul sellesarnasel viisil liikumiseks, kui kasutus põhineb väljakujunenud taval ega ole talle koormav. Eratee või raja kasutamise liigset koormavust eeldatakse õuemaal asuva eratee või raja korral, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 34. Marjade, seente, mahalangenud okste ja muude sellesarnaste loodussaaduste korjamine võõral maatükil

Võõral maatükil võib korjata looduses vabalt kasvavaid marju, seeni ja pähkleid, mahalangenud oksti ja muid sellesarnaseid loodussaadusi, kui omanik ei ole määranud teisiti.

§ 35. Lühiajaline telkimine ja muu püsivam peatumine võõral maatükil

(1) Võõral maatükil võib telkida või muul viisil püsivamalt peatuda üksnes omaniku loal.

(2) Luba telkimiseks või muuks püsivamaks peatumiseks eeldatakse olevat väljaspool selgelt piiritletavat kompaktse asustusega ala, kui omanik ei ole maatükki piiranud või tähistanud viisil, millest ilmneb tahe telkimist või muud püsivamat peatumist piirata, või kui tahe piirata viibimist ei ilmne muudest asjaoludest. Loa olemasolu ei eeldata kauemaks kui ööpäevaks.

(3) Telkimisel ja muul püsivamal viibimisel selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas tuleb hoiduda väljapoole elumajast arvestatavat nähtavus- ja kuuldekaugust, mis avatud maastikul on vähemalt 150 meetrit.

§ 36. Võõral maatükil lõkketegemise keeld

(1) Võõral maatükil võib lõket teha üksnes omaniku loal.

(2) Omaniku luba eeldatakse olevat omaniku poolt lõkketegemiseks ettevalmistatud ja tähistatud kohas.

§ 37. Veekogu avalik kasutamine

(1) Veekogu avalik kasutamine on suplemine, veesport, veel ja jääl liikumine, kalapüük, veevõtt ning muu veekogu kasutus, mis ei ole vee erikasutus [viide keskkonnaseadustiku eriosale].

(2) Mootorsõidukiga vees või jääl liikumine ei ole veekogu avalik kasutus.

(3) Veekogu avalikku kasutust võib piirata vastavalt [viide keskkonnaseadustiku eriosale või osadele].

(4) Kõik veekogud on avalikult kasutatavad, välja arvatud [viide keskkonnaseadustiku eriosale] nimetatud kriteeriumidele vastavad veekogud ja nende osad ning [viide keskkonnaseadustiku eriosale] alusel avalikust kasutusest välja arvatud veekogud või nende osad.

(5) Veekogu avalikku kasutust ei või kaldaomanik takistada, sealhulgas ei või ta sulgeda vooluveekogu veeliikluseks suuremas ulatuses kui üks kolmandik selle laiusest.

(6) Avalikult kasutatavast veekogust võib tasuta ja püügiõigust vormistamata püüda kala ühe lihtkäsiõngega, järgides [viide keskkonnaseadustiku eriosale] alusel sätestatud piiranguid.

(7) Veekogu, mis ei ole avalikult kasutatav, võib kasutada üksnes omaniku loal. Luba veekogu avalikuks kasutuseks eeldatakse olevat, kui veekogu ei ole piiratud ega tähistatud viisil, millest ilmneb tahe piirata veekogu kasutamist, või kui tahe piirata veekogu kasutamist ei ilmne muudest asjaoludest.

§ 38. Kallasrada

(1) Kallasrada on kaldariba avalikult kasutatava veekogu ääres veekogu avalikuks kasutamiseks ja selle ääres viibimiseks, sealhulgas selle kaldal liikumiseks.

(2) Kallasraja laius on laevatavatel veekogudel kümme meetrit ning teistel veekogudel neli meetrit. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal põhikaardile kantud veekogu piirist ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelise maariba.

(3) Kui kallasrada on üle ujutatud, on kallasrajaks kahe meetri laiune kaldariba veeseisu piirjoonest (edaspidi *ajutine kallasrada*).

(4) Kaldaomanik peab igapäev lubama kallasrada kasutada.

(5) Kaldaomanik võib kallasrada tõkestada põhjendatud vajaduse korral, nagu maa kuivendamine, kuid ta peab tagama läbipääsu kallasrada mööda liikumiseks.

(6) Kui ajutisel kallasrajal liikumine on takistatud, peab kaldaomanik tagama läbipääsu mujalt oma kinnisasjal, kui see ei ole talle ülemäära koormav.

(7) Kohaliku omavalitsuse üksus peab planeeringutega tagama avaliku juurdepääsu kallasrajale.

(8) Purre, sild või muu veekogus või selle kohal asuv ehitist ei ole kallasraja osa ning sellist ehitist võib kasutada üksnes omaniku loal. Kasutamise luba eeldatakse olevat, kui omanik ei ole ehitist piiranud või tähistanud viisil, millest ilmneb tahe piirata ehitise kasutamist võõraste poolt, või kui tahe piirata kasutamist ei ilmne muudest asjaoludest. Omanik peab lubama ehitise kasutamist, kui see on vajalik kallasrada mööda liikumiseks.

§ 39. Kallasraja sulgemine ja sellest möödapääsu võimaldamine

(1) Kallasrada võib sulgeda ülekaaluka avaliku huvi tagamiseks.

(2) Kallasrada võib sulgeda ka ülekaaluka erahuvi tagamiseks sellise õiguslikul alusel püstitatud ehitise vahetus läheduses, mille ehitamisele vastavalt [viide keskkonnaseadustiku eriosale] ei laiene ehituskeeld ehituskeeluvööndis või mille ehitamiseks on ehituskeeluvööndit õiguspäraselt vähendatud.

(3) Kallasrada suletakse planeeringuga.

(4) Kallasraja sulgemise korral peab suletud kallasraja tähistama ja võimaldama suletud kallasrajast möödapääsu.

5. peatükk

LOAMENETLUS

§ 40. Keskkonnakaitseload

(1) Keskkonnakaitseluba on:

1) keskkonnaluba;

2) keskkonnakompleksluba;

3) kui seadusega ei ole ette nähtud keskkonnaloa ega keskkonnakompleksloa nõuet, muu luba, mille nõue nähakse seadusega ette keskkonnariski vähendamise eesmärgil mõnel tegevusalal tegutsemiseks.

(2) Keskkonnaluba annab õiguse vähemalt üheks käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevuseks. Keskkonnaloa andmise menetlus sätestatakse käesolevas peatükis.

(3) Keskkonnakompleksluba annab õiguse tegevuseks seaduse alusel määratud tegevusvaldkonnas või allvaldkonnas viisil, mis tagab võimalikult suures ulatuses keskkonnahäiringute vähendamise.

(4) Keskkonnakompleksloa andmisel hinnatakse kavandatava tegevusega tekkivate heidete mõjusid keskkonnaelementidele komplekselt. Kompleksloaga sätestatavad nõuded peavad tagama vee, õhu ja pinnase kaitse ning käitises tekkinud jäätmete käitlemise viisil, mis hoiab ära saastuse kandumise ühest keskkonnaelementidest teise. Keskkonnaelementideks on näiteks vesi, välisõhk, pinnas.

(5) Seadusega sätestatud juhtudel kohaldatakse keskkonnakompleksloa andmisele käesolevas peatükis sätestatud menetlust.

§ 41. Keskkonnaluba

(1) Keskkonnaluba annab isikule õiguse teha ühte või üheaegselt mitut järgnevat tegevust:

- 1) vee erikasutus;
- 2) saasteainete viimine paiksest saasteallikast välisõhku;
- 3) jäätmete käitlemine;
- 4) maavara kaevandamine;
- 5) kiirgustegevus.

(2) Keskkonnaloa olemasolu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseks on vajalik seadusega sätestatud juhtudel.

(3) Keskkonnaluba ei anta tegevuseks, milleks on vajalik keskkonnakompleksluba.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud, antakse nendeks tegevusteks üks keskkonnaluba.

§ 42. Keskkonnaloa taotlus

(1) Keskkonnaloa taotluses märgitakse:

- 1) taotleja nimi ja isiku- või registrikood;
- 2) taotleja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;
- 3) taotluse selgelt sõnastatud sisu;
- 4) loa taotletav kehtivusaeg;
- 5) kavandatava tegevuse eesmärk ja põhjendus;
- 6) kavandatava tegevuse iseloomustus;
- 7) andmed tekkida võiva keskkonnahäiringu ja selle piirkonna kohta, sealhulgas tegevuse täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega, piirkonna kommunikatsioonid, maastik, lähimad hooned, keskkonnaseisund;
- 8) andmed kasutatava tehnoloogia ja seadmete kohta;
- 9) kavandatavad investeeringud parima võimaliku tehnika soetamiseks, kui parima võimaliku tehnika nõue on sätestatud õigusaktiga;
- 10) muud asjaolud, mis võivad mõjutada taotletavast tegevusest lähtuva keskkonnariski suurust;
- 11) meetmed keskkonnariski vähendamiseks;
- 12) keskkonnaseire kava ja andmed keskkonnaseireks kasutatavate seadmete kohta;
- 13) keskkonnaloa kättetoimetamise soovitatav viis ja selleks vajalikud kontaktandmed;
- 14) taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri;
- 15) muud seadusega või käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud määrusega nõutavad andmed.

(2) Seadusega võib ette näha, et mõne tegevuse jaoks keskkonnaloa taotlemisel ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid esitama.

(3) Keskkonnaloa taotlusele lisatakse:

- 1) tegevuse asukoha plaan ja käitise asendiplaan;
- 2) dokumendid, mis tõendavad käitise asukoha maatuiki õiguspärasust valdust või muud õiguslikku alust tegutseda käitise asukohas loa alusel;

3) muud seadusega või käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud õigusaktis nõutavad andmed.

(4) Keskkonnaloa taotleja peab enne taotluse esitamist tasuma riigilõivu.

(5) Keskkonnaloa taotluses märgitakse kõik soovitavad tegevused, milleks on keskkonnaloa olemasolu nõutav.

(6) Keskkonnaloa taotlus esitatakse ühes käitisel või asukohas tehtavate tegevuste jaoks koos.

(7) Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustatud nõuded ja taotluse vormi, samuti keskkonnaloa muutmise taotluse vormi kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 43. Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus

(1) Keskkonnaloa andja esitab keskkonnaloa taotluse viivitamata pärast selle nõuetele vastavuse kindlakstegemist kavandatava tegevuse asukoha järgsele kohaliku omavalitsuse üksusele temalt arvamuse saamiseks.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab kirjaliku arvamuse keskkonnaloa taotluse kohta ühe kuu jooksul arvates taotluse saamisest. Arvamuse esitamine ei piira kohaliku omavalitsuse üksuse õigust esitada edasise menetluse käigus täiendavaid seisukohti.

(3) Kui keskkonnaloa andmise otsustamiseks viiakse läbi kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamise menetlus või Natura hindamise [viide keskkonnaseadustiku eriosale] menetlus, annab kohaliku omavalitsuse üksus arvamuse 21 päeva jooksul arvates kavandatava tegevuse heakskiidetud keskkonnamõju hindamise aruande või Natura hindamise aruande [viide keskkonnaseadustiku eriosale] kättesaamisest.

§ 44. Avatud menetluse läbiviimine

Keskkonnaloa taotlus vaadatakse läbi avatud menetluses, välja arvatud seadusega sätestatud juhul.

§ 45. Menetlusosaliste kaasamine avatud menetluse mittekohaldamisel

Keskkonnaloa andja teatab taotluse saamisest viivitamata pärast nõuetekohase keskkonnaloa taotluse saamist või keskkonnaloa muutmise menetluse alustamist, kui avatud menetlust läbi ei viida, isikule, kelle õigusi keskkonnaloa andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse ilmselt rikkuda või kohustusi puudutada.

§ 46. Keskkonnaloa andmise menetlusest ilmselt puudutatud isikute teavitamine avatud menetluse korral

(1) Keskkonnaloa andmise menetluse läbiviimisest teavitatakse juhul, kui keskkonnaloa andmine otsustatakse avatud menetluses, viivitamata vastavalt haldusmenetluse seaduse §-dele 25–32 posti teel, keskkonnaloa andja poolt või elektrooniliselt isikut, kelle õigusi keskkonnaloa

andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse ilmselt rikkuda või kelle kohustusi puudutada, sealhulgas:

- 1) kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikku;
- 2) isikut, kelle rahvastikuregistri järgset elukohta või kelle kinnisasja kavandatud tegevus mõjutab määral, mis ületab oluliselt tavapärast mõju.

(2) Muudest menetlusetappidest, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 51 sätestatud haldusaktist ja loa andmisest või sellest keeldumisest, sealhulgas keskkonnaloa osalisest kehtestamisest vastavalt käesoleva seaduse §-le 56 või 57, teavitatakse isikuid käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud viisil vaid siis, kui nad avaldavad selleks sõnaselgelt soovi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras teavitamisel tuleb isikutele edastada käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 sätestatud teave.

(4) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute arv on suurem kui 100.

§ 47. Keskkonnaloa andmise menetlusest avalikkuse teavitamine avatud menetluse korral

(1), Kui taotlus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele, avaldab keskkonnaloa andja avatud menetluse läbiviimise korral keskkonnaloa taotluse esitamise kohta viivitamata teate, milles märgitakse:

- 1) millist käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevust kavandatakse;
- 2) loa taotleja nimi;
- 3) andmed kavandatava tegevuse asukoha kohta;
- 4) andmed keskkonnaloa kavandatud kehtivusaja kohta;
- 5) viide veebilehele, kus keskkonnaloa taotlus on kättesaadav;
- 6) igapäevase õigus osaleda avatud menetluses;
- 7) avatud menetluses antava õigusakti eelnõu ja taotluse väljapaneku aeg ja koht, kui loa andmise eel ei viida läbi keskkonnamõju hindamise menetlust või Natura hindamise [viide keskkonnaseadustiku eriosale] menetlust;
- 8) ettepanekute, vastuväidete (edaspidi *seisukoht*) ja küsimuste esitamise tähtaeg ja adressaat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade avaldatakse kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes, kui keskkonnaloaga lubatud tegevusega võib kaasna oluline regionaalne või üleriigiline keskkonnahäiring. Vajaduse korral võib teate avaldada üleriigilise levikuga ajalehes ka muudel juhtudel.

(3), Kui keskkonnaloa taotlus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele, avaldab keskkonnaloa andja taotluse esitamise kohta viivitamata märke internetis.

(4) Valla- või linnavalitsus avaldab seitsme päeva jooksul keskkonnaloa taotluse saamisest valla- või linnavalitsuse veebilehel lihtsalt juurdepääsetava teate keskkonnaloa taotluse saamise kohta, milles märgitakse vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 ja 5 nimetatud andmed ning viide internetis andmete avaldamise kohta. Teade peab olema veebilehel kättesaadav kuni taotluse lahendamiseni.

(5) Internetis avaldatud andmed keskkonnaloa taotluse saamise kohta edastatakse isiku soovil tema poolt maakonna täpsusega osutatud asukohas kavandatud tegevuse või tegevusliigi kohta isiku nimetatud elektronposti aadressil.

§ 48. Keskkonnaloa eelnõu ja taotluse avalik väljapanek avatud menetluse läbiviimisel

(1) Keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu ja keskkonnaloa taotlus pannakse avalikkusele tutvumiseks välja haldusmenetluse seaduse §-s 48 sätestatud korras kavandatava tegevuse asukoha järgse valla asula või linna vähemalt ühes üldkasutatavas hoones või kohas, keskkonnaloa andja asukohas või kavandatava tegevuse asukohas. Keskkonnaloa andja määrab väljapaneku asukoha, arvestades kavandatava tegevuse keskkonnahäiringu võimalikku ulatust ja suurust.

(2) Keskkonnaloa eelnõu ei panda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korras avalikkusele tutvumiseks välja, kui selleks puudub piisav avalik huvi tulenevalt kavandatud tegevusega kaasneva keskkonnahäiringu või keskkonnariski vähesest tähtsusest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid peavad olema avaliku väljapaneku kestel keskkonnaloa andja veebilehel kättesaadavad kuni taotluse lahendamiseni.

§ 49. Keskkonnaloa andmise otsustamise tähtaeg

(1) Keskkonnaloa andmine otsustatakse 90 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Kui keskkonnaloa andmine otsustatakse ilma avatud menetluseta, antakse luba või keeldutakse selle andmisest 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(3) Käesoleva seaduse § 52 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhul otsustatakse keskkonnaloa andmisest keeldumine 20 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui taotletav tegevus ei ole lubatav ilma planeeringu kehtestamiseta ja planeeringut ei ole kehtestatud 30 päeva jooksul keskkonnaloa taotluse esitamisest. Sellisel juhul otsustatakse keskkonnaloa andmine alates planeeringu kehtestamisest ja hiljemalt 60 päeva pärast selle kehtestamist. Kui nõutav planeering kehtestatakse hiljem kui 90 päeva pärast nõuetele vastava keskkonnaloa taotluse esitamist, otsustatakse keskkonnaloa andmine 30 päeva jooksul arvates planeeringu kehtestamisest.

§ 50. Keskkonnaloa taotluste ühine läbivaatamine

Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel sama isiku eri asukohas toimuvate käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevusteks välja anda ühe keskkonnaloa või muuta isiku olemasolevat keskkonnaluba uute tegevuste lubamiseks, kui see on põhjendatud menetluse eesmärgipärase läbiviimise põhimõttega või on otstarbekas järelevalve teostamise seisukohalt.

§ 51. Keskkonnaloa andmiseks olulise asjaolu tuvastamine enne loa andmist

(1) Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu, sealhulgas käesoleva seaduse § 52 lõike 1 punktides 1–4 või 8–10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse puudumise.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eelhaldusakti andmine otsustatakse keskkonnaloa andmist käsitlevate sätete järgi. Sellise eelhaldusakti andmine ei välista käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud menetlustähtaegade järgimise nõuet keskkonnaloa taotluse läbivaatamisel.

§ 52. Keskkonnaloa andmisest keeldumine

(1) Keskkonnaloa andja keeldub keskkonnaloa andmisest, kui:

- 1) keskkonnaloa taotlust ei ole esitanud isik, kes taotlusest nähtuvalt loaga lubataval tegevusalal tegutseb;
- 2) keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut selle omandis oleva kinnisasja kasutamiseks või taotletava tegevuse mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolekut, juhul kui seaduse kohaselt on mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolek nõutav või taotletav tegevus kahjustab mõjualal asuva kinnisasja omaniku huve;
- 3) taotletavas tegevuses ei rakendata parimat võimalikku tehnikat, kui selle rakendamise nõue on sätestatud õigusaktiga;
- 4) kavandatav tegevus ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele;
- 5) taotluses on esitatud olulise tähtsusega valeandmeid või keskkonnaloa taotlejale on viimase nelja kuu jooksul keeldunud sama tegevuse jaoks luba andmast valeandmete esitamise tõttu;
- 6) tegevusega kaasneb keskkonnaoht, mida ei ole võimalik vältida, välja arvatud kui huvi keskkonnaloa andmiseks on ülekaalukas ja tegevusel puudub mõistlik alternatiiv ning on võetud vähendamismeetmed;
- 7) loa alusel kavandatava tegevuse käigus kasutatakse loodusvarasid ilmselt ebaotstarbekalt või põhjustatakse loodusvarade seisundi olulist halvenemist, arvestades taastuva ja taastumatu loodusvara säästva kasutamise põhimõtet;
- 8) keskkonnaloa andmisega tekkivate heidete lisandumisel oleks keskkonnakvaliteedi piirväärtus ületatud. Erandina võib keskkonnaloa anda juhul, kui keskkonnakvaliteedi piirväärtus ületatakse, kuid üksnes kuni kuue kuu vältel ning huvi loa andmiseks kaalub üles keskkonnariski;
- 9) keskkonnaloa andmisega tekkivate heidete lisandumisel tekkiv keskkonnahäiring tooks kaasa vajaduse keskkonnakvaliteedi piirväärtuse järgimiseks edaspidi keelduda keskkonnaloa väljastamisest teisele isikule ning avalik huvi keskkonnahäiringu vältimiseks mitte anda taotletud luba on kaalukam kui huvi taotletava keskkonnaloa andmiseks;
- 10) muul seadusega sätestatud alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 8 nimetatud alusel võib keskkonnaloa andmisest keelduda, kui keskkonnakvaliteedi piirväärtuse järgimist taotletava keskkonnaloa andmisel ei saa tagada teise keskkonnaloa muutmise või kehtetuks tunnistamisega käesoleva seaduse § 59 lõike 1 punktis 3 sätestatud alusel.

(3) Kui keskkonnanaloo andmisest mõneks taotluses märgitud tegevuseks võib keelduda, tuleb keskkonnanaluba anda taotluses märgitud tegevusteks, milleks loa andmine on lubatav, ja kui loa taotleja seda soovib.

§ 53. Keskkonnanaloo sisu

(1) Keskkonnanaloo andmisel märgitakse:

- 1) loa omaja nimi ja isikukood või registrikood;
- 2) loa omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;
- 3) tegevuskoha täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;
- 4) lubatav tegevus vastavalt keskkonnaseadustiku eriosas sätestatud nõuetele;
- 5) loa kehtivusaeg;
- 6) seaduses sätestatud juhul nõuded, mis esitatakse loodusvara otstarbeka kasutamise tagamiseks ja keskkonnanaloo andmisel lubatud tegevusest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks;
- 7) seaduses sätestatud juhul tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmed;
- 8) seaduses sätestatud juhul tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed;
- 9) seaduses sätestatud juhul keskkonnaseireandmed;
- 10) seaduses sätestatud juhul nõuded teabe esitamiseks keskkonnanaloo andjale;
- 11) seaduses sätestatud juhul muud keskkonnanaloo kavandatud kõrvaltingimused;
- 12) keskkonnanaloo andmise otsustamise ajal esitatud kirjalike ettepanekute ja seisukohtade arvestamine ja arvestamata jätmine;
- 13) muud seadusega sätestatud andmed.

(2) Keskkonnanaluba antakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui luba taotletakse tähtajaliselt, on ette näha keskkonnanaloo omaja tegevuse, sealhulgas kasutatava tehnoloogia või keskkonnaseisundi muutumist, või seadusega ettenähtud juhul. Sellisel juhul antakse keskkonnanaluba vähemalt üheks aastaks, kui keskkonnanaloo taotluses ei ole märgitud lühemat tähtaega.

(3) Keskkonnanaloo vormid kehtestab keskkonnaminister määrusega.

§ 54. Heitkoguse määramine

Keskkonnanaloo andmisel heitkogus määratakse nii, et oleks tagatud keskkonnakvaliteedi piirväärtuse järgimine.

§ 55. Keskkonnanaloo andmine detailplaneeringu kohustuse korral

Kui keskkonnanaloo andmisel lubatavaks tegevuseks või sellise ehitise püstitamiseks, mille jaoks ehitisluba ei anta enne keskkonnanaloo andmist, on vaja kehtestada detailplaneering, ei anta keskkonnanaluba enne sellise detailplaneeringu kehtestamist.

§ 56. Keskkonnanaloo osaline andmine

(1) Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel anda enne keskkonnaloa taotluse tervikuna lahendamist keskkonnaloa mõneks taotluses märgitud tegevuseks, kui sellise tegevuse lubamisest keeldumise aluseid ei esine, või keelduda mõneks taotluses märgitud tegevuseks keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaluba selleks tegevuseks tuleb jätta andmata.

(2) Keskkonnaloa andja võib põhjendatud juhul otsustada keskkonnaloa osalise andmise ka omal algatusel. Sellisel juhul tuleb enne ära kuulata keskkonnaloa taotleja seisukoht keskkonnaloa osalise kehtestamise kohta.

(3) Keskkonnaloa osalisel andmisel määratakse käesoleva seaduse § 53 lõikes 1 nimetatud tingimused lubatava tegevuse õiguspärasuse tagamiseks.

(4) Keskkonnaloa osalisel andmisel võib ette näha, et taotluse läbivaatamisel muudetakse ka käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 5–11 nimetatud keskkonnaloa selle osa tingimusi, mis on loa osalisel andmisel kindlaks määratud. Sellisel juhul ei saa loa omaja tugineda usaldusele, et selliseid keskkonnaloa kõrvaltingimusi ei muudeta.

(5) Keskkonnaloa osaline andmine otsustatakse keskkonnaloa andmist käsitlevate sätete järgi. Loa osaline andmine ei välista keskkonnaloa andmisel käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud menetlustähtaegade järgimise nõuet keskkonnaloa taotluse läbivaatamisel muus osas.

§ 57. Keskkonnaloa andmine enne loa tingimuste lõplikku määramist

(1) Keskkonnaloa andja võib anda keskkonnaloa ka nii, et käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 6 ja 8–11 sätestatud tingimused otsustatakse hiljem, kui esialgne hindamine näitab, et loa andmisest keeldumise aluseks olevad asjaolud puuduvad ning loa võimalike tingimuste täitmine ei ole loa taotlejale kavandatava tegevuse tegemisel sedavõrd koormav, et see tooks kaasa kavandatava tegevuse tegemata jätmise. Sellisel juhul tuleb keskkonnaloa tingimused määrata kindlaks käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud tähtaja jooksul. Sellisel viisil keskkonnaloa andmisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 56 sätteid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras keskkonnaloa andmisel võib käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 6 ja 8–11 sätestatud tingimused määrata keskkonnaloa andmisel ajutiselt kuni käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud tähtaja jooksul selliste tingimuste lõpliku määramiseni. Kui keskkonnaloa andja ei määra selle tähtaja jooksul lõplikke keskkonnaloa tingimusi, loetakse ajutised keskkonnaloa tingimused lõplikeks tingimusteks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud korras ei anta keskkonnaluba enne keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmist, kui keskkonnaloa andmisel teostatakse kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamine, ega Natura hindamise [viide keskkonnaseadustiku eriosale] aruande valmimist, kui keskkonnaloa andmisel teostatakse Natura hindamine [viide keskkonnaseadustiku eriosale].

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud korras kehtestatud keskkonnaloa peale võib halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras esitada halduskohtule kaebuse 30 päeva jooksul vastavalt keskkonnaloa tingimuste määramise kohta antud haldusakti teatavakstegemise

päevast või ajutiselt määratud keskkonnaloa tingimuste lõpliku siduvuse omandamise päevast arvates.

§ 58. Keskkonnaloa teatavakstegemine

(1) Keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus toimetatakse loa taotlejale ja teistele isikutele, kelle õigusi keskkonnaluba või selle andmisest keeldumise otsus piirab, kätte vastavalt haldusmenetluse seaduse §-dele 25–30 ja 32 postiga, keskkonnaloa andja poolt või elektrooniliselt.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute arv on suurem kui 100, toimetatakse keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus kätte ainult keskkonnaloa taotlejale.

(3) Keskkonnaluba tehakse teatavaks teate avaldamisega kohalikus ja maakondlikus ajalehes. Teade avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes, kui loaga lubatud tegevusega võib kaasneda oluline regionaalne või üleriigiline keskkonnahäiring. Vajaduse korral võib teate avaldada üleriigilise levikuga ajalehes ka muudel juhtudel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teade peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) millist käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevust kavandatakse;
- 2) käesoleva seaduse § 42 lõike 1 punktis 1 nimetatud andmed;
- 3) andmed kavandatud tegevuse asukoha kohta;
- 4) tegevusega kaasneva võimaliku keskkonnahäiringu lühikirjeldus;
- 5) andmed selle kohta, kus saab keskkonnaloa või sellest keeldumise otsusega ja otsuse aluseks olnud andmetega tutvuda.

(5) Keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus avalikustatakse internetis.

(6) Keskkonnaluba tehakse teatavaks kohaliku omavalitsuse üksusele.

(7) Käesoleva seaduse §-des 51, 56 ja 57 nimetatud haldusaktid tehakse teatavaks keskkonnaloa teatavakstegemiseks ettenähtud korras.

§ 59. Keskkonnaloa muutmine

(1) Keskkonnaloa andja muudab keskkonnaloa tingimusi juhul, kui:

- 1) keskkonnaloa omaja taotleb käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud andmete muutmist, sealhulgas keskkonnaloa alusel kasutatava ehitise või tegutseva kaitise võõrandamise korral;
- 2) seire tulemusel või muul viisil selgub, et keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneb keskkonnoaht või oluline keskkonnahäiring ning huvi keskkonnaloa muutmata jätmiseks ei ole ülekaalukas;
- 3) keskkonnaloa andjal oleks olnud õigus jätta keskkonnaluba välja andmata hiljem muutunud faktiliste asjaolude, sealhulgas parima võimaliku tehnika arengu (kui selle kasutamine on õigusaktiga nõutav) või keskkonnariski suuruse muutmise tõttu või hiljem muutunud õigusnormi

alusel ning keskkonnavalua muutmist õigustab keskkonna ulatuslikuma kaitse vajadus või muu huvi, mis kaalub üles isiku usalduse, et keskkonnavalua jääb kehtima.

(2) Keskkonnavalua andja võib keskkonnavalua tingimusi muuta juhul, kui:

- 1) ilmneb, et luba oli selle andmise ajal õigusvastane;
- 2) jõustunud kohtuotsusega on tühistatud kohtuotsus, millel luba põhines;
- 3) käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 5–11 nimetatud tingimuse aluseks olnud õigusnorm on kaotanud kehtivuse;
- 4) muutub loa omaja keskkonnavalua alusel toimuv tegevus, kasutatav tehnoloogia või muutuvad seadmed.

(3) Keskkonnavalua muutmisel ei ole haldusmenetluse seaduse § 67 lõike 4 punkt 2 kohaldatav.

(4) Keskkonnavalua muutmise taotluse vaatab keskkonnavalua andja läbi keskkonnavalua andmiseks sätestatud korras. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul muudetakse keskkonnavalua seitsme päeva jooksul taotluse saamisest.

(5) Keskkonnavalua muutmine otsustatakse avatud menetluseta:

- 1) kui keskkonnavalua muutmine ei mõjuta keskkonnariski suurust, keskkonnavalua muutmisel ei toimu keskkonnamõju hindamist ning puudub muu oluline avalik huvi avatud menetluse läbiviimiseks;
- 2) kui menetluse kiirem läbiviimine on vajalik keskkonnaohu vältimiseks;
- 3) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul.

(6) Keskkonnavalua muutmine tehakse teatavaks keskkonnavalua andmise teatavastegemiseks ettenähtud korras.

§ 60. Keskkonnavaluas loa omaja andmete muutmine

(1) Keskkonnavalua omajal on loa kehtivuse ajal õigus loast tulenevad õigused ja kohustused loovutada teisele isikule.

(2) Keskkonnavaluas loa omaja andmete muutmiseks esitavad loa omaja ja loa taotleja keskkonnavalua andjale ühise taotluse. Taotluses tuleb märkida tähtpäev, millal loa omaja andmeid muudetakse. Keskkonnavaluas loa omaja andmete muutmise taotlus tuleb esitada hiljemalt kümme päeva enne nimetatud tähtpäeva saabumist.

(3) Keskkonnavalua andja keeldub keskkonnavaluas loa omaja andmete muutmise, kui seadusega on kehtestatud loa omajale nõuded, millele loa taotleja ei vasta.

§ 61. Keskkonnavalua kehtivuse peatamine

(1) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud alustel võib keskkonnavalua andja keskkonnavalua kehtivuse täielikult või osaliselt kuni kolmeks kuuks peatada.

(2) Keskkonnavalua kehtivuse peatamine otsustatakse ilma avatud menetluseta.

§ 62. Keskkonnanaloha kehtetuks tunnistamine

(1) Keskkonnanaloha andja tunnistab keskkonnanaloha kehtetuks:

- 1) loa omaja taotlusel;
- 2) kui loa omaja sureb ja loaga lubatud tegevus on seotud loa omaja isikuga või loa omaja õigusvõime lõpeb ilma õigusjärgluseta;
- 3) kui loa alusel lubatud tegevust ei alustata kahe aasta jooksul loa andmisest;
- 4) kui ilmneb, et loa omaja on teadlikult esitanud loataotluses valeandmeid või võltsitud dokumendi.

(2) Keskkonnanaloha andja võib keskkonnanaloha kehtetuks tunnistada:

- 1) käesoleva seaduse §-s 59 sätestatud alustel, kui avalikku või kolmanda isiku huvi ei ole võimalik tõhusalt kaitsta loa muutmisega;
- 2) kui loa omaja ei täida loaga või õigusaktiga sätestatud nõudeid ja loa kehtetuks tunnistamist nõuab oluline avalik huvi või loa omajat on sellise rikkumise eest karistatud.

(3) Keskkonnanaloha kehtetuks tunnistamisel ei ole haldusmenetluse seaduse § 67 lõike 4 punkt 2 kohaldatav.

(4) Keskkonnanaloha tunnistatakse kehtetuks ilma avatud menetluseta, kui loa kehtivuse korral esineb keskkonnanahäire või oluline keskkonnanahäiring või kui haldusorgan ei pea vajalikuks avatud menetluse läbiviimist keskkonnanaloha kehtetuks tunnistamisega kaasnevate väheoluliste mõjude tõttu.

6. peatükk

SEADUSE KEHTESTAMINE

§ 63. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kehtestamine

Käesolev seadus kehtestatakse keskkonnaseadustiku eriosa seadusega.

Riigikogu esimees

Ene Ergma

Tallinn „ _____ 2010

Algatanud Vabariigi Valitsus
„_____“ _____ 2010